Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ: în Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg, în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Bucuresci: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. săŭ 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. săŭ 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 279. Braşov, Joi 19 (31) Decemvre 1896.

Le e ruşine!

Am amintit erĭ una din apariţiunile caracteristice ale nouei fase, în care a întrat sistemul de urmărire practicat de guvernul unguresc în contra nóstră şi a partidului nostru naţional.

Astăḑĭ voim sĕ punem în evidenţă altă apariţiune tot aşa de caracteristică şi semnificativă. Foile ungurescĭ observă cea mai adêncă tăcere faţă cu isprăvile organelor poliţienescĭ dela Braşov, Sibiiu, Sebeş, Sĕlişte, făcute pe basa celei mai nouĕ ordinaţiunĭ reservate a ministrului de interne Perczel.

Altă-dată pressa ungurésca făcea mare sgomot şi din cel mai mic cas de urmărire a pretinşilor agitatorĭ românĭ, şi guvernul era lăudat séu cel puţin era aprobat de către pressa şovinistă, pentru-că „făcea sĕ se simţă puterea statuluĭ maghiar“ prin „energica“ sa procedere. Acum ḑiarele ungurescĭ tac şi numai din când în când înregistréză printre noutăţile ḑilei cu câte-va rĕndurĭ câte-o sentinţă dintre cele multe, cu carĭ se ilustréză justiţia maghiară la încheierea primului mileniu.

Astfel foile ungurescĭ, cu puţine escepţiunĭ, n'au luat nicĭ măcar o mică notiţă despre urmărirea bărbaţilor noştri pentru întrunirile electorale, ce le-au ţinut, orĭ au voit sĕ le ţină astă-tómnă.

Ce însémnă acésta? Este óre şi faţă cu casul din cestiune purtarea passivă a foilor ungurescĭ resultatul unei tactice precalculate, orĭ că are altă noimă? Căcĭ bine trebue sĕ notăm, că în adevĕr de-un timp mai îndelungat încóce pressa maghiară şi-a schimbat tactica ei faţă cu noi Românii şi a adoptat un sistem de reticenţă, mărginindu-se la publicarea câte unei corespondenţe datate din Ardeal, în care se denunţă de ordinar Românii şi se aţiţă focul presupuselor neînţelegerĭ şi desbinărĭ dintre ei.

E tactica, ce s'a întrodus cam de pe când şi-a început activitatea aşa ḑisa secţiă pentru naţionalităţĭ, înfiinţată pe lângă biuroul ministrului-preşedinte sub conducerea faimosului Jeszenszky.

In casul de faţă însĕ nu este nicĭ acéstă tactică ce a determinat reserva apróe absolută a pressei ungurescĭ, ci este consciinţa flagrantei călcărĭ de constituţiune, ce se comite; este un óre-care simţ de ruşine, ce totuşĭ pare că a cuprins pe şoviniştĭ, cu tot cinismul lor, în faţa faptului revoltător a sugrumărei libertăţii de întrunire a alegĕtorilor.

Le e ruşine şi trebue sĕ le fiă ruşine de ceea ce se petrece aicĭ sub egida lui Banffy-Perczel şi de aceea preferă, a tăcé, pentru-că în fond guvernamentalii, ca şi opoziţionalii, sunt în deplin acord cu aceştĭ şefĭ ai absolutismului unguresc când e vorba de noi Românii, şi sbiciuesc acest absolutism numai când se tractéză de a lua în apĕrare pe ai lor faţă cu violenţa celor dela putere.

Ca sĕ vină însĕ pressa maghiară şi sĕ aprobe, orĭ sĕ laude chiar pe faţă mĕsurile luate în contra celor ce au usat de îndreptăţirea lor ca alegĕtorĭ, totuşĭ nu le dă mâna, pentru-că s'ar mai găsi póte între cetitorii lor Maghiarĭ şi de aceia, carĭ sĕ esclame: acésta e totuşĭ prea mult!

Nota caracteristică a situaţiunei de aḑĭ este tocmai acéstă stare de sclăviă morală, în care au băgat pressa maghiară nedreptele şi neumanele nisuinţe, de-a distruge naţionalitatea nóstră.

Ĕtă de ce lupta pressei maghiare oposiţionale contra absolutismului parlamentar unguresc nu va avé şi nu póte avé succes, căcĭ hidra absolutismului numai printr'o luptă comună a tuturor popórelor statului, sub stindardul libertăţii şi a egalităţii perfecte, se póte nimici.

Dintre convocătorii cluburilor nóstre electorale a mai fost osîndit ḑilele acestea d-l advocat *Dionisiu Roman* din *Mediaş*, va sĕ ḑică *tot dintr'un oraş săsesc.* D-sa a convocat adunarea alegĕtorilor românĭ din cercurile Mediaş, Sighişóra, Cohalm şi Agnita. Adunarea s'a şi ţinut la timpul sĕu în Mediaş, fiind dinainte anunţată la poliţiă în tótă regula. Cu tóte acestea căpitanul poliţiei a condamnat pe convocator la *30 fl. amendă.* Contra acestei condamnărĭ, după cum 'i-se anunţă „Tribunei“, d-l Roman s'a hotărît a nu mai înainta recurs, fiind-că starea sănĕtăţii d-sale îl silesce a se feri de iritaţiunĭ.

Rusia şi biserica română din Macedonia.

Vorbind despre cestiunile bisericescĭ atât de actuale în Peninsula-balcanică, ḑiarul „Münchener Neueste Nachrichten“ arată, că Rusia a căutat totdéuna sĕ se folosĕscă de cestiunea bisericéscă pentru promovarea intereselor sale în ţĕrile balcanice. In deosebĭ ḑiarul bavarez arată, că înainte cu un pătrar de veac Rusia sprijinea smulgerea deosebitelor popóre ortodoxe din Imperiul turcesc de sub autoritatea patriarchiei din Constantinopole, pe când de present, avĕnd prospecte de a aduce cu totul acéstă patriarchie sub influinţa sa, combate din rĕsputeri tóte nisuinţele de emancipare bisericéscă ale popórelor neslavice, şi în deosebĭ ale Românilor macedonenĭ. Faţă de cestiunea episcopatului din Üsküb şi a metropolitului Antim, ḑiarul în cestiune se esprimă astfel:

„Orĭ şi ce metropolit nou, care nu este Slav, este un ghimpe în ochii Rusiei, deórece cu fiă-care archiereu neslav se póte micşora majoritatea slavică din sinodul din Ţarigrad, care are sĕ alégă pe patriarchul. Din causa acésta este uşor de esplicat, că instituirea unui episcop greco-român în Üsküb şi mai cu sémă recunóscerea naţionalităţii române în Macedonia şi instituirea unui episcop macedo-român nu pot fi de loc pe placul Ruşilor.

Din causa acésta ei au şi protesta atât la Pórtă, cât şi la patriarch. In acéstă cestiune Pórta s'a arătat cu mult mai chibsuită ca şeful bisericei din Fanar. Ea scie, ce însemnéză a avé pe partea sa, în cas de nevoiă, pe cei 600,000 Românĭ macedonenĭ, şi că metropolitul acestora nu va puté fi câştigat aşa uşor pentru crearea de deposite de arme rusescĭ şi pentru adunarea cetelor de insurgenţĭ, aşa de bine folosiţĭ de diplomaţia rusésca. Patriarchului ecumenic însĕ nu-i prea vine la socotélă, ca o parte aşa de însemnată a Creştinilor ortodocşĭ din Peninsula-balcanică sĕ nu-i mai recunóscă autoritatea, decât formal, avĕnd de adevĕratul lor şef bisericesc pe metropolitul lor naţional. Afară de aceea prelatului grec îi cade greu, că Pórta recunósce în Macedonia, pe lângă naţionalitatea grecéscă şi bulgărésca, şi pe cea română, deórece tocmai în Sudul acestei provincii, la marginile Greciei, trăesc atâţia Românĭ, carĭ cam împedecă aspiraţiunile Greciei asupra Macedoniei, aspiraţiunĭ basate tocmai pe principiul naţional.

Pórta nu va ceda de astă-dată dorinţelor şi pretensiunilor rusescĭ şi sêrbescĭ. Ea a întărit pe metropolitul român Antim, biserica românéscă din Stambul este deja sfinţită şi Antim a şi celebrat într'ênsa serviciul d-ḑeesc în limba română. Amenințarea cu escomunicare din partea patriarchului, cam greu se va pune în îndeplinire, şi la casul extrem rĕspunsul va fi o schismă (desfacere) a Românilor macedonenĭ, asemenea celei bulgărescĭ. Pe noul episcop din Üsküb, Ambrosiu, ales de Grecomanĭ (Românĭ şi Grecĭ) îl sprijinesce atât Pórta, cât şi Fanarul, şi astfel Rusia nu va avé încătrău, ci va trebui în cele din urmă se recunóscă faptele împlinite. — De-altfel acestea sunt resultatele nisuinţelor şi silinţelor de-o jumĕtate de veac ale Românilor macedonenĭ, carĭ în anii din urmă au fost sprijiniţĭ sistematic şi în mod raţional de conaţionalii lor de peste Dunăre“.

CRONICA POLITICĂ.

— 18 (30) Decemvre.

O scire nu prea îmbucurătóre pentru contribuabilii monarchiei nóstre avem éraşĭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Traiul la curtea din Berlin.

Scriitorul german Oskar Klaussmann a publicat înainte cu câte-va lunĭ o carte ilustrată, în care se ocupă cu modul de viaţă al familiei imperiale germane. Cartea acésta schiţéză în 16 capitole diferite materii, ca: Locuinţa familiei împĕrătescĭ, — masa împĕratului, — copiiĭ împĕratului, — garderoba împĕrătésca, — grajdurile împĕrătescĭ, — o ḑi de lucru a împĕratului, — escursiunĭ şi călĕtorii, — ceremonialul la curte, etc. Credem, că unele din aceste materii vor fi de interes şi pentru cetitorii noştri, cu atât mai mult, căcĭ despre împĕratul german se vorbesce apróe în fiă-care ḑi şi astfel ne luăm voie a estrage din numita carte următórele:

Palatul împĕrătesc din Berlin este luminat de present cu lumină electrică. Numai pentru sălile festive sunt întrebuinţate apróe 2000 lampe incandescente, dintre carĭ 1100 vin pe vestita sală albă. Instalaţiunea electrică dela palatul împĕrătesc din Berlin este cea mai însemnată dintre instalaţiunile europene pentru iluminarea unui singur edificiu. Este de amintit, că ḑiua şi nóptea patroléză pe coperişul palatului sentinele, detaşate din garda palatului, carĭ păzesc ca sĕ nu se întêmple vre-un foc în părţile de sus ale locuinţei împĕrătescĭ. Şi copiiĭ împĕratului sunt duşĭ câte-odată érna, când este timpul frumos, ca sĕ se primble pe coperiş.

Bucătăria curţii se află în subsolul palatului. Ea este condusă de un măiestru de bucătărie, apoi de câte un şef de bucătărie german şi francez, sub carĭ se află un numĕr óre-care de bucătarĭ şi bucătărese. La serbările marĭ de curte, carĭ se întêmplă mai cu sémă érna, presonalul de bucătăriă se mai înmulţesce cu cel din Potsdam. Impĕratul Wilhelm II a fost primul domnitor prusian, care a cercetat în persónă bucătăria, sub conducerea mareşalului sĕu de curte, şi a inspectat tóte localităţile ei. Se înţelege însĕ, că nicĭ împĕratul, nicĭ împĕrătésa nu se amestecă în detaliurile bucătăriei; ba administraţia bucătăriei este aşa de independentă, încât tot aranjamentul rĕmâne în grija conducĕtorilor ei şi împĕratul plătesce pentru sine, familia sa şi suită o suma hotărîtă, în proporţiune cu numĕrul cuvertelor. Pentru prânḑ se plătesce de obiceiŭ $7^1/_2$ mărcĭ de cuvertă. La ocasiunĭ festive se socotesce cuverta cu 20, 24, 30 mărcĭ şi chiar mai sus. Menu-ul (lista de bucate) pentru prânḑ şi cină îl esaminéză împĕrătésa, schimbă ce nu-i convine şi se consultă cu măiestrul de bucătărie despre bucatele, ce au sĕ se pregătéscă în ḑilele următóre. Când e vorba de vre-o festivitate mai mare de curte, măiestrul de bucătăriă împreună cu cei doi şefĭ, compun diferite proiecte de menu-urĭ, pe carĭ le înaintéză mareşalului de curte. Acesta presintă împĕratului proiectele cu esplicările necesare, şi împĕratul alege ce 'i-se pare mai potrivit şi hotăresce menu-ul pentru festivitatea respectivă. Bucatele favorite ale împĕratului sunt cu deosebire fripturile de vită; cu deosebire muşchiul de vită fert în aburĭ (la tigaie) îi place fórte mult. Afară de aceea îi plac pescii şi stridiile, precum şi supa limpede cu orez, macaróne, bucăţele de carne etc.

Deóre-ce din bucătăria împĕrătéscă, afară de familia împĕratului, se alimentéză o mulţime de persóne din suită, damele de curte, adjutanţii, precum şi numĕrósa servitorime, se înţelege, că în acéstă bucătărie se întrebuinţéză în fiă-care ḑi cantităţĭ însemnate de alimente. Carnea se liferéză în fiă-care ḑi de diferiţii măcelarĭ de curte. Pânea o liferéză mai mulţĭ brutarĭ. Cu deosebire se mânâncă la curte jimble cópte bine, a căror cóje se delătură pe jumĕtate cu un fel de răḑĕitorĭ.

Despre garderoba împĕrătésca spune Klaussmann următórele: Unul din servitorii mai vechĭ ai împĕratului servesce ca garderobier. Funcţiunea acestui servitor nu este nicĭ decum uşóră, de óre-ce puţinĭ îşĭ pot face ideie de mărimea garderobei împĕrătescĭ. Trebue sĕ ne aducem aminte însĕ, că împĕratul posede uniformele tuturor regimentelor armatei prusiene, că pentru aceste uniforme sunt de lipsă o sumedeniă de bonete, coifurĭ, ciacăurĭ, epolete, săbii şi cuirase, şi mai departe că sunt uniforme de infanterie, artilerie, de husarĭ, ulanĭ, dragonĭ, cuirasirĭ, uniforme ale regi-

de înregistrat. Se dice, că celor două guverne ale monarchiei li-se vor cere de-ocamdată **30 milióne flor.** pentru procurarea de **tunurĭ cu repetițiă.** Acéstă sumă însĕ nu representă *nicĭ jumĕtate* din colosala sumă, ce-o reclamă aprovisionarea întregei artilerii cu astfel de tunurĭ. Acéstă reformă a artileriei privesce numai armata comună. Honvedimea de-ocamdată nu e luată în combinațiă.

*

„Köln. Ztg.“ confirmă scirea, că **Împĕratul Wilhelm** al Germaniei a primit învitarea Majestății Sale, de a asista în vara viitóre **la marile manevre din Ungaria.** După manevre împĕratul german va cerceta și Budapesta. Aducênd acéstă scire, „Köln. Ztg.“ face următórea observare caracteristică: „Acéstă visită a împĕratului Wilhelm trebue considerată, fără îndoélă, ca o deosebită distincțiune pentru Maghiarĭ, *sprijinul probat al triplei alianțe*“. Nu este prima-óră, că „Köln. Ztg.“ face asemenea complimente Ungariei. Totul este numai o tactică politică.

„Times“ despre Românii macedonenĭ.

Diarul „*Times*“ dela 23 Dec. c. publică o interesantă corespondență din *Constantinopol* privitor la cestiunea Metropoliei române din imperiul otoman. Étă ce i-se scrie diarului engles din capitala Turciei;

„O cestiune veche, care până acum a atras puțin atențiunea, a apărut sĕptĕmâna acésta într'o fasă nouă, care tinde sĕ-i măréscă importanța și sĕ deștepte un interes general. De dece séu doi-spre-dece anĭ Cuțovlahii din Macedonia, Epir și Albania, carĭ, după socotéla lor însuméză vr'o 850,000, au asediat patriarchatul ortodox din Constantinopol, cerêndu-i *sĕ le dea episcopĭ românĭ și biserici în carĭ slujba sĕ se facă în românesce.* Acum o jumĕtate de veac, Valachii, carĭ locuesc la sudul Balcanilor nu dedeau semne de vr'o consciință națională. Inecațĭ în massa raialelor ortodoxe, erau interesanțĭ pentru etnologiștĭ, dér treceau necunoscuțĭ pentru lumea politică, ei nefiind interesanțĭ decât pentru Grecia, care nu avea nicĭ un interes sĕ-i puie în evidență. In fapt, scopul Grecilor era sĕ eleniseze pe Valahĭ, și până la óre-care punct au și reușit.

„De când însĕ s'a contsituit regatul României. treptat s'a desvoltat în Valahĭ consciința națională sub influența stimulantă a agențiilor românescĭ, *și de mai mulțĭ anĭ au cerut patriarchatului, sĕ-i recunóscă ca o comunitate deosebită de marea turmă a raialelor ortodoxe.* Dér urechea Fanarului nu se înclina spre rugăciunea Cuțovlahilor; ortodoxia, temperisa și Grecia îșĭ îndoia sforțările ca sĕ-i eliniseze. In 1892, Valahii au trimis o delegație de șése membri, ca sĕ presinte o petițiă Sultanului pentru a-i recunósce ca o comunitate separată și sĕ-șĭ repete cererile la Fanar. Acum câte-va dile a eșit o *iradea imperială, care în conexiune cu reformele, a recunoscut un statut al Valahilor*, egal — deși deosebit — cu acela al raialelor ortodoxe în genere.

„Acest succes, împreunat cu acel al Sêrbilor, carĭ au stors dela patriarch numirea unui episcop sêrbesc la Üsküb, a încurajat pe delegații Valahĭ, acum redușĭ la patru, de-a încerca o lovitură de stat pentru a realisa aspirațiile lor eclesiastice. *Inarmațĭ cu depline puterĭ dela vr'o 7000 de conaționalĭ, au ales de metropolit al Românilor pe Antimos*, până acum episcop în Mesembria. Imediat s'a presentat marelui Vizir cerere pentru recunóscerea noului episcop și Vizirul, prin ministrul justiției, a trimis'o patriarchului.

„Până acum n'a venit nicĭ un rĕspuns, dér se crede în cercurile bine informate, că patriarchul și Sinodul sĕu îșĭ vor menține politica de-a ignora pe Valahĭ, căcĭ recunóscerea lor ca o entitate națională ar ofensa grav pe Grecia, pe Serbia, pe Rusia și pe massa generală ortodoxă din stăpânirile otomane. In casul, în care patriarchul ar refusa sĕ recunóscă episcopatul românesc, este greu de descoperit altă soluțiune din actuala încurcătură, decât despărțirea Cuțovlahilor de autoritatea Fanarului și stabilirea independenței lor, cum au făcut Bulgarii mai 'nainte.

„Afacerea este cu atât mai delicată, cu cât guvernul românesc susține cererea delegaților Valahĭ pentru recunóscerea lui Antimos de metropolit al Românilor. *Pórta înclină sĕ asculte cererile diplomației române în astă privință*, fiind-că Cuțovlahii înscriu pe stégul lor politic: lealitate față de Sultan, și tot este ceva sĕ ai mai mult de-jumĕtate de milion de nemusulmanĭ în Macedonia, carĭ nu fac causă comună cu Grecii, Sêrbii și Bulgarii, carĭ aceștia ar goni pe Turcĭ din acéstă țéră și ar lăsa bietei Europe sĕ arangeze propriile lor rivalitățĭ. Practic însĕ, lealitatea Valahilor nu va sluji materialicesce interesele hamidiane în peninsulă. Trebue sĕ mai menționăm, că prelatul Antim a fost altă-dată membru al Sf. Sinod al patriarchatului din Fanar și că este un om cu o inteligență și cu un caracter tare“.

SCIRILE DILEI.

— 18 (30) Decemvre.

† Vasile P. Sassu. Din Brăila primim prin firul telegrafic trista scire, că valorosul comerciant și membru al Senatului român, *Vasile P. Sassu*, nu mai este între cei vii. (Telegrama a fost dată din Brăila astădĭ, Mercurĭ, în 18 v. la 7 óre 50 minute a. m.) — Vasile P. Sassu, de nascere din Săcele, a fost unul din acei vrednicĭ ardelenĭ, carĭ trecênd în Țéra românéscă, ni-au făcut cinste prin purtarea lor în viéța publică și privată. Decedatul, după stabilirea sa în România, s'a dedicat comerciului, în deosebĭ în timpul din urmă comerciului cu cereale. Prin activitatea sa, prin istețimea și onestitatea sa, V. P. Sassu și-a câștigat un nume din cele mai respectate între comercianții brăilenĭ, așa încât concetățenii sĕi îl distinseră în mai multe rêndurĭ, alegêndu-l în funcțiunĭ publice dintre cele mai onorifice. In anii din urmă dênsul fu ales ca senator din partea orașului Brăila, făcênd parte din partidul liberal. V. P. Sassu s'a distins și ca om de inimă, care a dat tot-déuna sucursul sĕu la orĭ și ce întreprindere menită spre binele obștesc și în deosebĭ spre ajutorarea celor lipsițĭ. Așa de un șir de anĭ dênsul a funcționat cu un zel deosebit ca președinte al societății pentru ajutorarea școlarilor sĕracĭ din Brăila. Mult regretatul rĕposat a fost tot-odată unul din acei *puținĭ* ardelenĭ, carĭ ajungênd în România la bunăstare materială, n'au dat uitării pe cei de acasă, ci i-au ajutat în nĕcazurile lor și în lupta pentru esistența națională. In deosebĭ pentru biserica și șcóla din comuna sa natală Satulung (Bis. vechiă) V. P. Sassu are merite neperitóre. — In V. P. Sassu fóia nóstră perde pe unul din sprijinitorii sĕi cei mai călduroșĭ. — Inmormêntarea defunctului, după cum ni-se telegrafézĕ, va fi poimâne, Vinerĭ, în 20 l. c.

—o—

Jubileul de 50 de anĭ ca abonent al „Gazetei Transilvaniei“. Venerabilul preot român din Chirileu, *Isaia Moldovan*, împlinesce la 1 Ianuarie viitor *50 de anĭ*, de când abonéză fără întrerupere „Gazeta Transilvaniei“. Despre acest vechiŭ și stimat abonent al nostru primim adĭ îmbucurătórea scire că, deși în etate de 78 de anĭ, e voinic și sănĕtos. Aducem vestea acésta plăcută la cunoscința cetitorilor noștri, cărora le vom comunica în numĕrul de Dumineca viitóre interesante amĕnunte din viéța d-lui Isaia Moldovan, frate cu mult regretatul Vasilie Moldovan, prefectul de legiune în 1848—49.

—o—

Ultima prelegere publică în ciclul acesta se va ține Dumineca în 22 Decemvre v. a. c. la órele 4 p. m. de d-l paroch al bisericei Sf. Nicolae: *Dr. Vasilie Saftu*, cu tema „*Părerĭ diferite despre desvoltarea inteligenții*“.

—o—

Guvernul în contra religiei creștine. Nimic nu póte dovedi mai mult atitudinea dușmănóscă a guvernului unguresc față cu biserica creștină, ca urmàtorul cas, pe care-l comunică „Alkotmány“: In comuna Babarcz s'a înființat o societate de lectură catolică. Intr'un paragraf al statutelor acestei societățĭ se dicea: „Toțĭ acei membri ai societății, carĭ ar comite crime în contra *religiei* și a patriei, sunt a se eschide din sînul societății“. Inaintate fiind statutele guvernului pentru aprobare, acesta le-a și aprobat, însĕ din paragraful citat mai sus, în ministeriul de interne *s'a șters cuvêntul de „religiă“*. Faptul acesta, în adevĕr, e fórte semificativ, căcĭ el dovedesce în modul cel mai convingĕtor, că înaintea guvernului actual sunt permise agitațiunile și atacurile contra religiei și a bisericei creștine, pe care el însu-șĭ nu le respectă cât mai puțin.

—o—

Banĭ noi se vor bate în anul viitor mai întâiŭ 200,000 piese de aur da câte 10 coróne în același timp se vor bate și piese de aur de câte 20 de coróne. Piese de aur de câte 20 coróne se vor bate până la finea anului viitor 770,000.

—o—

Expedarea cu trenul a obiectelor prețióse pe liniile austro-ungare ale căii ferate, după cum se vede, nu este nicĭ decum sigură. Astfel, de esemplu, ni-se spune, că D-na *Maria de Pruncul* a predat dilele trecute un cofer bine pachetat biuroului de expedițiunĭ a d-lui Aronsohn din loc, cu menirea de-a fi espedat în Gura-Humora din Bucovina pentru o fiică a d-sale. Coferul a și fost expedat prin Ungaria și Galiția spre Bucovina, dér după ce a sosit la destinațiune, s'a aflat, că *lipsea din el o tavă de argint.* Asemenĭ casurĭ sunt fórte caracteristice. Décă e cu putință, ca dintr'un cofer *bine pachetat* sĕ se fure în decursul transportărei așa de *pe ales* și fără a se da de urma hoțului, atuncĭ unde mai rĕmâne încrederea publicului?

—o—

Darurile de Crăciun ale Țarului. Din Kopenhaga se telegrafézĕ: Curierul Țarului, sublocotenentul Koller, a sosit aci cu diferite darurĭ interesente de Crăciun; Țarul trimise regelui Cristian o bundă din blană de vulpe, reginei Luiza bijuterii de mărgăritare, prințului Carol și princesei Maud 24 tacâmurĭ de aur, ér celorlalțĭ memuri din familiă diferite obiecte scumpe, fotografii etc. Cu ocasiunea acésta Țarul nu șĭ-a uitat nicĭ de Negusul Menelik, regele Abisiniei. Aceștuia, după cum se telegrafézĕ din Petersburg, Țarul îi trimise ca dar de Crăciun o colecțiune de instrumente musicale, un clavir și alte de aceste.

—o—

Falsificatorĭ de banĭ. In 24 Dec. n. c. Sergentul de gendarmĭ din Berzova a prins în comuna Dumbrăvița din comitatul Aradului o bandă falsificătóre de banĭ, constătătóre din trei membri. Unul dintre aceștia era Curba George, care încă de astă-primăvară era urmărit pentru falsificarea de banĭ. Curba însĕ, după ce a vagabundat mai mult timp prin comitatul Timișului și Torontalului, s'a întors în Dumbrăvița, unde îșĭ continuă meseria travestit în chip de țigan, avênd ca companiștĭ pe Aradi Péter, fost gendarm și actualmente comerciant în Dumbrăvița, și pe Stepanek Va-

---

mentelor de gardă de tóte armele și în fine uniforme de marină. Impĕratul însĕ este și proprietar al mai multor regimente din țĕrile celelalte germane, precum și a unor regimente de infanteriă și de cavalerie din Austria, Rusia, Svedia, Anglia, Italia etc.; mai departe este admiral al flotei englese și al celei svediene, — și pentru fiă-care regiment, al cărui proprietar este, se înțelege, că trebue sĕ aibă uniforma corĕspundĕtóre. Numai uniformele străine ocupă două odăi, ai căror pĕrețĭ sunt garnisițĭ cu dulapurĭ. Pentru întrebuințarea obicĭnuită împĕratul are uniforma mare de general și de admiral, uniforme pentru gala mică, precum și diferite garniturĭ de bluse. Pe lângă acestea vin uniformele de vênat ale împĕratului, uniformele de vêslit, costume civile pentru vară și érnă, costume pentru lawn — tennis, precum și pĕlăriile, mănușile și bastónele potrivite pentru tóte aceste costume; după aceea albiturile împĕratului și o sumedenie de cravate, manșete, ace de cravată, inele, butonĭ de manșete etc., care ocupă mai multe dulapurĭ. Cu greu se va găsi un magazin de uniforme și de costume așa de bine garnisit, ca garderoba împĕrătéscă.

De garderoba împĕrătéscă se țin încât-va și ordinele séu decorațiunile. Valórea diferitelor ordine interne și esterne, pe care le posede împĕratul german, se urcă la suma de un milion de mărcĭ. Ordinele acestea se păstréză în tresorurĭ (casete de fer) și cu supraveghierea lor este însărcinat un funcționar special, de obiceiŭ un consiler intim de curte. Când împĕratul se află în călĕtoriă, casetele cele grele cu ordine îl însoțesc sub supraveghierea unor funcționarĭ denumițĭ de mareșalul de curte.

Garderoba împĕrătesei nu este nicĭ pe departe așa de mare ca a împĕratului, de-óre-ce diferitele piese din acéstă garderobă se reînoesc în continuu. A păstra mai multă vreme hainele împĕrătesei n'ar avé nicĭ un înțeles, deóre-ce s'ar invechi și ar eși din modă. Numĕrul vestmintelor, pe carĭ le întrebuințéză împĕrătésa în decursul unui an, nu se póte ficsa. Costume de casă și de promenadă întrebuințéză împĕrătésa puține, deóre-ce este fórte económă. Dimpotrivă toiletele de paradă, carĭ se întrebuințéză la diferitele festivitățĭ, sunt fórte numeróse și fórte scumpe. Când d. e. este o cununiă în familia împĕrătéscă, împĕrătésa îmbracă în dilele cât țin festivitățile, câte 12—15 toilete nouĕ. De obiceiu împĕrătésa și princesele din familia împĕrătéscă îmbracă hainele de gală o singură dată, și numai după-ce acestea sunt prefăcute, le mai ia cel mult pentru a doua óră. Rochiile de paradă sunt prevĕdute de obiceiu cu traine (șlepurĭ) prețióse, brodate cu fir de aur și de argint. De multe-orĭ prețul acestor traine se urcă până la 20 séu chiar 40 mii de mărcĭ. Impĕrătésa șĭ-a făcut un atelier propriu pentru confecționarea costumelor de casă și de promenadă, precum și pentru modificarea unor toilete. In acest atelier sunt ocupate în continuu 10—12 croitorese sub conducerea unei dame de curte. Costumele de gală se lucră în ateliere private, care socotesc numai pentru făcut 200—300 mărcĭ. La toilete deosebite desenatorii atelierelor fac desenurĭ artistic esecutate și frumos colorate, care apoi se înaintéză prin personalul de curte împĕrătesei spre aprobare. Proprietarii atelierelor și ómenii lor nu vin nicĭ-când în persónă în atingere cu împĕrătésa. Comandele le face superióra damelor de curte séu una din aceste dame. Mĕsura pentru haine o ia prima garderobieră de curte, care îngrijesce și de probarea costumelor, precum și de eventualele modificărĭ. Impĕrătésa posede un numĕr însemnat de evantalii, dintre carĭ unele sunt de tot prețióse. Așa d. e. este unul făcut din pene de cocoș de munte, luate numai dela cocoșii împușcațĭ de împĕratul, altele cu desenurĭ prețióse, altele cu mărgărita re și pietri prețióse etc.

La festivitățĭ marĭ împĕrătésa se împodobesce de sus până jos cu felurite briliante, care de care mai frumos și mai prețios. Dintre nestimatele acestea, în preț de mai multe milióne, numai o parte sunt proprietatea împĕrătesei. Cele mai multe și cele mai prețióse sunt proprietatea vistieriei de curte prusiene și se pun la disposițiune numai reginei. Décă móre regina, séu décă rĕmane vĕduvă și locul ei il ocupă altă regină, atuncĭ juvaerele se înapoiază la vistierie, de unde le primesce regina cea nouă. Proprietate a împĕrătesei sunt numai acele juvaere, pe care le-a avut ca zestre, séu care le-a primit ca dar dela

lie, care este un țěran cu bună stare ma-
rială. Sergentul de gendarmĭ făcù o per-
uisițiă domiciliară la cortul presupusului
gan, unde aflà mașina de fabricat banĭ și
ea formele de lut a pieselor de câte 1
rónă și de câte 1 taler. In aceste forme
turna massa topită de plumb și astfel
fabricau banii. Sĕ 'nțelege, cele mai
ulte din aceste imitațiunĭ erau fórte pri-
itive.

—o—

Locul nascerei lui Budha. Intre fa-
aticii locuitorĭ din India a făcut grozavă
ensațiă scirea, că cu ocasiunea unor să-
ăturĭ, ce se fac la Nepal, s'au găsit re-
iquii, din care se póte constata locul naș-
erei lui Budha, îmtemeiĕtorul religiei
udhiste.

—o—

Rectificare. La „Ultime scirĭ" din
umĕrul de erĭ rêndul 2 în loc de „minis-
rul de esterne Scorțescu" sĕ se cetéscă:
„*Stoicescu*"

Scirĭ mĕrunte din România. Vinerĭ se
a face alegerea Episcopului de Roman.
S'a fixat definitiv candidatura P. S. S. Ar-
hierului Calistrat Orlean.

— Pe Vinerĭ e sorocit procesul de
alumniă intentat „Voinței Naționale" de
ătră Metropolitul Ghenadie. Acesta era
otărît sĕ se desiste; însĕ în fața articole-
or agresive publicate de „Voința", va da
urs procesului.

— Corpurile Legiuitóre, Curțile, tribunalele, scólile și tóte autoritățile vor lua vacanță Sâmbătă după amiaḑĭ. Corpurile Legiuitóre vor lua vacanța până la 12 Ianuarie.

Dela comună.

Astăḑĭ s'a făcut alegerea de funcționarĭ în posturile vacante comunale. Membrii representanței comunale s'au înfățișat în numĕr mare; au fost bine representațĭ și membrii românĭ.

Ședința s'a deschis de către d-l vice-șpan dr. F. Jekel, care după lege are sĕ presideze alegerile de funcționarĭ comunalĭ. D-sa a comunicat, că posturile principale vacante sunt: un senator în locul d-lui Hintz, care a fost ales deputat și pensionat, și un asesor la oficiul orfanal orășenesc în locul rĕposatului Wilhelm Riemer.

D-l viceșpan a accentuat activitatea rodnică a celui dintâiŭ și a rostit frumóse cuvinte în memoria regretatului Riemer, care a fost un funcționar zelos, vrednic și simpatic. Intre aprobările întregei adunărĭ s'a enunciat sĕ se esprime la protocol părerea de rĕu pentru perderea acestui funcționar, și sĕ se comunice familiei condolența adunării. S'a procedat apoi la actul alegerii și după ce s'au ales comisiile de candidare și de scrutiniu, ședința s'a suspendat.

La redeschidere d-l vice-șpan a comunicat numele celor, carĭ au fost admișĭ la candidare, precum și cualificarea lor.

Au fost aleșĭ apoi de adunare prin aclamație următorii:

La postul vacant de senator a fost ales vice-căpitanul polițienesc Iosif *Litsken*.

In postul vacant de assesor la oficiul orfanal fù ales Frid. *Fabritius*.

La postul de prim-vice-notar fù ales Gustav *Hertel*, ér la postul de al doilea vice notar Ludwig *Kamner*.

In locul d-lui Litsken fù ales vice-căpitan polițienesc prim comisarul de poliție Alexandru *Szabó*, ér în locul acestuia fù ales, la postul de prim-comisar de poliție, al doilea comisar *Laurențiu Maximilian*. In fine la postul al doilea de comisar la poliție s'a ales Rudolf *Bolesch*.

Au fost așadérĕ alegerea acésta o avansare pentru sus numiții funcționarĭ comunalĭ.

împĕratul, dela vre-o rudeniă, séu chiar dela vre-un domnitor străin.

De multe orĭ la audiențe împĕratul, din causa formalităților, este supus la o obosélă destul de mare. Anume nu arareorĭ în decursul órelor de audiență, împĕratul trebue sĕ schimbe câte 6—7 costume. D. e. décă fiul unui general de artilerie, care nu mai este în viéță, aduce în persónă împĕratului ordinele avute de tatăl sĕu, acesta nu va întârḑia a îmbrăca pentru audiența, care de obiceiu durézĕ numai câte-va minute, uniforma de artilerie, în onórea decedatului. Astfel într'un singur cés împĕratul trebue de multe orĭ sĕ apară în costum de artilerie, cavalerie infanterie și de admiral, după persóna și posiția acelora, cărora s'a acordat audiența. Décă primesce pe ambasadorii séu atașații militarĭ ai statelor străine, îmbracă uniformele străine, séu cel puțin își pune ordinele din țéra respectivă.

Va sĕ ḑică, a fi împĕrat, nu e lucru tocmai comod.

Idem.

Din Senatul român.

Discusiunea asupra rĕspunsului la Mesagiu.

Ședința din 12 Decemvre v.

D-l *Petre* **Grădișteanu**: Mesagiul ni s'a adus de cabinetul presidat de d-l Sturdza, astăḑĭ avem un alt cabinet, tot liberal, dér altfel compus. E vorba dér sĕ se sciă întru cât Senatul urmézĕ a da încrederea sa actualului cabinet. Este necesar însĕ, ca acest Senat sĕ complecteze rĕspunsul, căcĭ în urma celor întêmplațe nu se póte ca sĕ nu cuprindă în rĕspunsul sĕu la Mesagiu și câte-va cuvinte privitóre la biserică și la crisa prin care a trecut.

D-l D. **Sturdza** esplică, că ministerul sĕu s'a retras fiind-că a socotit că prin retragerea sa se va potoli agitația nesănătósă, care amenința a lua proporții periculóse. Oratorul contestă, că ar fi divisiunĭ și desbinărĭ între liberalĭ; de altmintrelĭ, acésta se va dovedi prin ceea ce vom lucra; se va vedé atuncĭ, că la noi, liberalii, un guvern se póte retrage și totodată póte da concursul sĕu cabinetului, care i-a succedat. (Aplause).

D-l M. **Skina** ḑice, că téra are dreptul de a sci, décă este vorba numai de o schimbare de persóne séu décă suntem și în fața unei schimbărĭ de regim. Cuvintele d-lui Sturdza, ḑice oratorul, nu ne-au lămurit în acéstă privință. Chiar declarațiunea noului guvern, cum că a fost chemat de M. S. Regele pentru a da o soluțiune pacinică cestiunilor pendinte, ar arăta, că guvernul precedent nu a fost capabil de a potoli spiritele, că era un guvern de provocațiune, un gouvernement de combat... Senatul este dator numai decât sĕ stabilescă décă acordă încrederea sa noului guvern precum a acordat'o precedentului guvern.

D-l **Vizanti** reproșézĕ d-lui Schina, că voiesce sĕ bage zizaniă între guvernul trecut și cel actual. Pe cât timp acest cabinet va urma calea indicată de programul liberal cred că toțĭ trebue sĕ-l susținem.

D-l colonel *Obedeanu* vorbesce de administrație, pe care o critică aspru, mai ales la țéră.

D-l N. **Ionescu** se pronunță pentru sistemul engles în materiă de rĕspuns în mesagiu; cestiunile de administrațiune nu sunt la locul lor în acéstă discuțiune, ḑice că d-l Lascar Catargiu, șeful partidului conservator, care dând un concurs desinteresat în soluțiunea cestiunei metropolitane a lucrat ca un adevĕrat patriot. Bine a făcut și guvernul și Sinodul, când au înlesnit prin prudența lor resolvirea cestiunei. (Aplause).

D-l *prim-ministru* **Aurelian** ḑice, că datoria de căpeteniă a partidului liberal este de a desvolta pe cât se póte instituțiunile menite a consolida situațiunea economică a țerii. Vorbind de casa rurală, d-l Aurelian arată, că dênsa va contribui puternic la ridicarea stărei țĕranului, fiind o mijlocitóre între vênḑătorii de moșii și locuitorii, carĭ n'au capitalurĭ pentru a-le cumpĕra.

In ce privesce situațiunea guvernului actual față cu partidul liberal, ḑice: Nu suntem ómenĭ noi pe arena politică, nicĭ nu suntem veneticĭ, carĭ am venit numai pentru a tranșa o cestiune. Am fost și suntem membrii neclintițĭ ai partidului național-liberal și am venit la guvern cu consimțĕmêntul amicilor noștri politicĭ. Inainte de tóte, am deslegat cestiunea cea mai arḑĕtóre, pe care am moștenit'o dela predecesorii noștri; am deslegat'o cu concursul tuturor ómenilor de bine și cu aprobarea tuturor bărbaților marcanțĭ ai partidului liberal; n'am voit sĕ facem dintr'ênsa un prilegiu de vrajbă și întru acésta am fost ajutațĭ de buna voința tuturor. Acum ar fi bine sĕ așteptațĭ până vețĭ vedé cum vom lucra și în urmă ne vețĭ judeca. Ne vom sili sĕ fim la înălțimea datoriilor nóstre și a cerințelor, pe carĭ partidul este în drept a ni-le face. (Aplause).

Ședința dela 13 Decemvre v. 1896.

D-l *George Gr.* **Cantacuzino** ia cuvêntul în continuarea discuțiunei rĕspunsului la Mesagiu. Ḑice, că este bine sĕ se lase la o parte amintirile neplăcute și polemicile iritante privitóre la cestiunea metropolitană. D-l Cantacuzino se felicită, că ambele partide istorice ale țĕrei și-au dat mâna pentru a resolva acésta cestiune. Câmpul luptei de idei este destul de larg pentru ca partidele sĕ se pótă mĕsura; acéstă luptă este singură roditóre. D-sa termină astfel:

Urez din tótă inima ca esemplul dat astăḑĭ de conducĕtorii ambelor partide sĕ prindă rădăcinĭ, sĕ producă róde binefăcĕtóre pentru viitorul țării și sĕ găséscă imitatorĭ. Câmpul discuțiilor întru partide va rĕmâne pururea destul de vast și de întins; este chiar de dorit ca sĕ vedem cât mai mulțĭ luând parte la aceste lupte întăritóre și născĕtóre de progres. Destul numai ca direcțiunea, ce se va da fiă-căruia partid sĕ fie tot-déuna moderată și înțeléptă, spre a evita deslănțuirea pasiunilor desordonate și întronarea arbitrariului, care revoltă orĭ-ce consciință onestă.

Insuflețit de amorul de patrie și călăuzit de interesele superióre și permanente ale Statului român, partidul conservator va sci in orĭ-ce ocasiune a-șĭ face datoria în interesul țĕrei și al tronului. Am ḑis. (Aplause).

D-l *Valerian* **Ursean** începe prin a lăuda politica financiară a guvernului liberal. Vorbesce apoi de legea casei rurale, pe care o consideră ca mĕsura cea mai fericită ce se póte lua în favórea poporațiunilor rurale; apoi parafrasézĕ fie-care pasagiu al Mesagiului. In fine atingênd cestiunea metropolitană, propune o lege modificătóre a legei Sinodale.

D-l *I.* **Brabețeanu** arată, că ar fi votat proiectul de adresă cu amêndouă mânile, décă nu s'ar fi întêmplat evenimente importante dela cetirea Mesagiului și până acum... Vĕd ministeriul cel nou, dér nu sciu pentru ce a plecat cel vechiŭ. Situația trebue lămurită. Vĕ întreb, care vĕ este direcțiunea?

In *cestiunea națională* sunt sigur, că nu vețĭ va urma pe predecesorii ḑd-vóstră, va sĕ ḑică vețĭ despărțĭ. Mi-a sângerat inima ca Român, nu ca om de partid, când s'a dat străinilor ocasiunea sĕ ḑică că Românii fac din sentimentele cele mai scumpe unui popor arme de partid. In urma sĕlbătăciilor din Ungaria s'a înființat Liga tuturor Românilor, cu scop cultural și maioritatea membrilor Ligei erau funcționarĭ; iĭ era dér ușor guvernului conservator ca sĕ facă a se rĕci curentul — dér n'a făcut'o și pressa conservatóre a înfierat barbariile din Ungaria.

Atuncĭ d-l Sturdza a început sĕ exploateze în întrunirĭ cestiunea națională și apoi aci, în Senat, a tratat de trădare națională fapta guvernului conservator, care nu intervenea în afacerile interióre ale Statului vecin, numind acel guvern „nemernic". Cum a venit însĕ d-l Sturdza la putere, au intervenit scuzele dela Iașĭ, fără carĭ nu era póte posibilă ființa sa la ministerul de esterne.

De atuncĭ încóce ce a făcut guvernul d-lui Sturdza în cestiunea națională? Séu a intervenit în Ungaria în favórea Românilor și atuncĭ nu s'a ținut de angajamentul luat, séu a intervenit în contra lor și atuncĭ a mințit drapelului partidului liberal.

In orĭ-ce caz o declarațiune din partea guvernului se impune, pentru ca se scie țara și chiar partidul, care este direcțiunea ce va urma în cestiunea națională.

Tot în sens de direcțiune politică, trebue sĕ scim, ce cale va apuca guvernul actual față cu cel trecut, care în oposiție a spus una și la putere a făcut alta. Așa cu legea minelor etc.

Sĕ se lămurescă situațiunea noului guvern, sĕ se menționeze în Adresa nóstră schiambarea de guvern și Metropolit, și voi vota proiectul. In cas contrar voi vota contra.

(Continuarea ședinței pe mâne.)

Invitare.

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea vĕduvelor sĕrace din Brașov și Săcele arangiézĕ pentru presara anului nou românesc, 31 Decembre st. v. a. c. (12 Ianuarie n. 1897) o *petrecere de dans* în sala cea mare a Redutei orășenescĭ.

Avem onóre a învita la acéstă petrecere pe toțĭ aceia din On. public românesc, carĭ voiesce a-șĭ petrece presara anului nou în o mare familiă românéscă aicĭ în Brașov.

Invitărĭ speciale nu se mai trimit. Inceputul la 8 óre séra.

Prețul de intrare 1 fl. de persónă, — studenții 50 cr. —

Brașov, 18 Decemvre v. 1896.

Pentru comitetul Reuniunii:

Maria Popea, presidentă. *Dr. I. Blaga*, secretar.

Colecta pentru îmbrăcarea copilelor sĕrace din Brașov.

Pentru completarea raportului, ce l'am publicat cu privire la festivitatea destribuirei hainelor între copiii și copilele sĕrace dela șcólele elementare din loc, mai avem de aminit aicĭ, că din colecta arangiată de reuniunea femeilor române au fost îmbrăcate 42 fetițe, au fost ajutorate patru familii scăpătate cu câte 4 fl., ér două vĕduve sĕrace au primit câte 2 fl. Patru dintre fetițele sĕrace au primit îmbrăcămintea ca dar din partea d-nei *Olga A. Popovicĭ*.

Étă și numele acelor domnĭ și dómne, carĭ au contribuit la colecta, ce-a fost arangiată de Reuniune prin d-nele colectante: Elena *Săbădeanu*, Elena *Blebea*, Elena Voina și Rebi Chicomban. Anume au contribuit:

Filiala „Albina" 30 fl.; Tache Stănescu 15 fl.; Elena Mocanu 42 colacĭ și 10 fl.; Mihail Stănescu, Diamandi Manole, câte 10 fl.; Elena Săbădeanu 6 fl.; Agnes Dușoiu, Elena A. Popovicĭ, Elena M. Safrano, Irina Birea, Zoe Damian, N. N., Neculae de Sustai, Vilma G. Popp, Hareti Nemeșiu, Rosa Șerban câte 5 fl.; Petru Popp, 4 fl.; Ión N. Bidu, Eugenia Zănescu, Maria Burduloiu, Maria de Steriu, Maria G. Stănescu, I. Kalin, Smaranda Poteca, Dr. Eugen Moțian, Dr. Dumitru Popp, Cleopatra Safrano, Gheorghe Chelar, Elena Blebea, Surorile Wagner, Maria I. Munteanu, Alecsandrina Daniolopol, câte 3 fl.

(Va urma.)

DIVERSE.

Pictorul Sully se afla odată într'o societate de dame. Acĭ veni pe tapet vorba despre o damă de-o frumsețĕ rară. „Da", ḑise pictorul Sully de-odată, „ea are o gură ca un elefant". „Dér d-le Sully", iĭ replică o damă din societate, „cum poțĭ fi așa negalant?" „Mĕ rog, nu sunt negalant?" rĕspunse Sully, „eu iĭ asémen gura ei cu a unui elefant, deórece gura acestuia e plină de os de fildiș".

E cu căciula 'n cap. Un străin întrébă pe un băiat din vestitul sat al Proștenilor: „Hei băiete, unde e tatăl-tĕu"? — Băiatul: „Ia colo'n coteț; le-i cunósce fără nicĭ o greutate, că-i cu căciula 'n cap."

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Decemvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.40
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.25
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.40
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.40
Imprum. ung. cu premii	150.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	137.25
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	122.90
Losurĭ din 1860	144.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	935.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	412.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	375.86
Napoleondorĭ	9.52½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.82½
London vista	119.90
Paris vista	47.50
Rente de coróne austr. 4%. . .	100.80
Note italiene	45.45

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Decemvre 1896.

Banonote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.43	Vênd.	9.46
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Convocare.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „Zlagneana" societate pe acții în Zlatna sĕ invită prin acésta în virtutea §-ului 154 al legii comerciale la adunarea generală constituantă care se va ține în **Zlatnea Sâmbătă la 27 Martie n. 1897 înainte de amédĭ la 10 óre** în localul școlei gr. or.

OBIECTELE:

1. Raportul fundatorilor.
2. Constatarea subscrierii capitalului social.
3. Stabilirea statutelor societății.
4. Constituirea societății cu capital social 100.000 coróne (50.000 florinĭ v. a.).
5. Alegerea comitetului de supraveghere.
6. Descărcarea fondurilor de responsabilitatea normată în §. 152 al legii comerciale.

In sensul §-ului 155 al legii comerciale fiă-care acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însĕ nime nu póte esercita, ér subscriitorii pot participa la adunare séu în persónă séu prin plenipotențațĭ.

Din ședința fundatorilor societății pe acții.

„Zlagneana" ținută la Zlatna la12 Decemvre 1896.

George Visia, președinte. **Emmanuel Beșa,** notar.

A v i s!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans."

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren mixt	Tren accel.	Tren accel.	Tren de persón.
10.—	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mező-Telegd .		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10.45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4.45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Teiuș Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uiuóra . . .			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	11.40	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.55	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05		1.30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29		12 57	3.06
12.33		2.08				Crăciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu . . .		2.48	12.40		11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01		11.28	1.54
1.34		3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41		11.10	1.35
2.13		3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14		11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55		10.48	12.45
3.04		4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21		10 18	12.16
3.40		5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42		9.43	11.33
4.03		6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12		9.19	11.16
5.34		7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45		7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02		7.22	9.25
6.41		9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36		6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58		6.33	8.28
8.—		10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08		5.57	7.48
3.55		11.—		2 19	pl.		sos.	10.05	5.20			9.08
4.40		12.26		3 01		Timiș . . .		9.39	4.14		5.20	8.28
5.10		1 11		3.31		Predeal .		9.12	3.32		4.14	8.01
12.00		8 30		9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5 35	9.15		3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Tren mixt	Tren de persón.	Tren de persón.	Tren de persón				Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu de persón.	Trenu mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoș . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorhei . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. . .	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghiriș — Turda

tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.		tren de persón.	tren mixt	tren mixt	tren de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrig — Făgăraș

tren de persón.	Tren mixt	tren de persón.	tren mixt					tren mixt	Tren mixt	tren de persón	tren de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Oona . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12 57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29	Marța și Vinerea		8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

tren mixt	tren mixt	tren mixt	tren mixt		trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrnești

trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu			trenu mixtu	trenu mixtu	trenu mixtu
8.35	4.55		Brașov		7.44	1.29	
10.28	6.36		Zĕrneștĭ		6.20	12.05	

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	Numai Luni și comunică 9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vinerĕ circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța comunică	Țagu-Budatelic . . .	Circulă numai Marța	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3.44	8.46
8.33	3.02		Lechința		2.48	7.43
9 07	3.41		Ș.-Măghiăruș		2.01	6. 2
9.59	4.55		Bistrița		1.16	5 55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.-		Arad		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Seghedin.	6.05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtu	trenu mixtu
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtu	trenu mixtu		trenu mixtu	trenu mixtu
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfalĕu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Notă: Órele însemnate in stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.